Canadian Israelite

The first and only Jewish Weekly in the entire Dominion of Canada

Office: 823 Main St. St.-John 1454

דער קענעדער איד

Der Canader Yid

דאס ערשטע און איינציגע וואכענבלאט אין וויניפעג און אין גאנץ קענעדע

אפיס 823 מיין סט. סט.-דזשאן 1454

Vol. II. No. 51. Winnipeg, Thursday, December 21st. 1911.

Price Two Cents

וויניפעג, דאנערשטאג, ל׳ כסלו תרע״ב. לויף נומער 66.

מען דערלעגט נעביך צום טעלעפאן.

מר. פ. ס. פעטערסאן, דער טשערמאן פון מאניטאבא רעגיערונגס טעלעפאן קאמיטע, האט זיך אויסגעשפראכען זעהר פריינדליך וועגען די נייע רייטס פון טעלעפאן. צווישען אנדערס האט ער פאלגענדעס געזאגט: — „דריי פיערטעל פון די טעלעפאן סובסקרייבער וועלען אמת ליידען פון די נייע רייטס, אבער מיר דארפען ניט פערגעסען אז איין פיערטעל מהייל סובסקרייבער נוצען דעם טעלעפאן פיר איין דאלאר וואס עס קאסט דער גאווערמענט זעלבסט מעהר ווי 2 — 3 דאלאר. מיר דערלעגען אלזא צו דיעזע, און צוליעב דעם מוזען די רייטס ווערען נייע. די נייע רייטס וועלען פערשפארען אומזיסטע ‚קאלס׳ און וועט פערבעסערען דעם סיסטעם, אין פילע הייזער איז יעצט ניטא קיין טעלעפאן, אבער ביי די נייע רייטס וועט פערגרעסערט ווערען די צאהל סובסקרייבער צוליעב דעם קליינעם רייט. אין סיאטעל צ. פ. ש. איז איינגעפיהרט 5 דאלאר א מאנאט פאר 100 ‚קאלס׳, אין פארטלאנד, ארעגאן — 4 דאלאר א מאנאט פאר 80 קאלס, דא ווילען מיר מאכען 4 דאלאר א מאנאט פאר 100 ‚קאלס׳. עס איז נאך אלץ ביליגער. די סטאטיסטיק פון אמעריקא ענגלאנד, אויסטראליען און דייטשלאנד צייגט אונז אז אונטער אזא סיסטעם ווי מיר ווילען איינפיהרען, וועט די צאהל פון טעלעפאן קאלס אראפפאלען ביז האלב. דורכשניטליך איז אין די גרויסע שטעדט פאראן פון 4 ביז 5 קאלס א טאג אין ביזנעס פלעצער; אין פריוואט רעזידענץ הייזער איז דורכשניטליך פאראן פון 2 ביז 3 קאלס א טאג.״

פארלויפיג נעהט די פראטעסט אגיטאציע פון די וויניפעגער בירגער זעהר שטארק.

אלע פריוואט ביזנעס לייט און אויך ארגאניזאציעס, צווישען זיי די באארד אוו טרייד, האבען בעשלאסען צו קעמפען נעגען די נייע רייטס וואס די רעגיערונג וויל איינפיהרען.

איז מעגליך מלחמה צווישען אמעריקא און רוסלאנד?

שבת דעם 16טען דעצעמבער איז אין קאנגרעס אין וואשינגטאן מיט 300 קעגען איינעם בעשלאסען געווארען אפצוברעכען די האנדעלס טריטי צווישען אמעריקא און רוסלאנד. און לעצטען דינסטאג איז נאך א דעבאטע וואס איז אנגעגאנגען א גאנצען טאג בעשלאסען געווארען פון סענאט צו אבברעכען די טריטי מיט רוסלאנד. פרעזידענט טאפט זעהענדיג דעם צארן פון גאנץ אמעריקא געגען רוסלאנד, און ער זייענדיג דאגעגען אפצוברעכען די טריטי, האט איינגעזעהן אז ער שטעלט אין קאן זיין ווידער ערוועהלונג. ער האט דערום פערכאפט פאראויס און אריינגעשיקט קיין רוסלאנד די בערימטע נאטע נאך איידער עס איז דורכגעגאנגען דורך דעם סענאט און הויז אוו רעפרעזענטייטיווס.

די אונגעהויערע וויכטיגקייט פאר אונז, אידען, פון דיעזען רעזולטאט איז גאר ניט אבצושאצען, מיר הערען שוין אז עס איז מעגליך אז דיזע געשעהניש זאל פעראורזאכען א מלחמה צווישען אמעריקא און רוסלאנד.

סאנטאג האבען קאנגרעסמען סעגן און סענאטאר הייבורען גערעדט אויף א גרויסען מאססמיטינג אין ניו דזשוירזי, און אונטער דעם גרעסטען ענטהוזיאזם פון פובליקום האבען זיי ערקלעהרט אז עס איז מעגליך אז עס וועט אויסברעכען א מלחמה צווישען אמעריקא און רוסלאנד. און דאן — האט אויסגעשריען קאנגרעסמאן סעגן — וועל איך זיין דער ערשטער צו געהן אין דער מלחמה געגען רוסלאנד.

לעצטע צעהלונג 7 מיליאן 192,338.

דיזע וואך איז אין אטאווא ארויסגעלאזט געווארען אן אנדער צענזוס פון דעם צענזוס קאמישיאנער, וועלכער צייגט דאס די צאהל פון דער קענעדער בעפעלקערונג בעטרעפט 7,192,338. מענער זיינען פאראן 3,805,350 פרויען 3,376,987.

ווי מיר זעהען פון די ציפערען געפינען זיך מעהר מענער ווי פרויען. דאס ערקלעהרט זיך דערמיט וואס פון ענגלאנד, די פעראייניגטע שטאאטען און אנדערע מדינות קומען אהערצו מעהר מענער ווי פרויען. די הויפט פלעצער וואו עס פעהלען אויס פרויען איז אין דער וועסט: אין בריטיש קאלומביא זיינען פאראן מיט 106,883 מעהר מענער; אין סעסקעטשעוואן מיט 90,336 מעהר מענער; אין אלבערטא — מיט 73 טויזענד און 400 מעהר מענער ווי פרויען.

די פאספארטען פראגע.

ווי א לעצטע קייבעל מעלדעט איז נעכטען די אבברעכונג פון דער טריטי אונטערגעשריבען געווארען 2.56 אוהר פון טשאמפ קלוירק, פרעזידענט פון קאנגרעס. דער פרעזידענט פון סענאט און וויס פרעזידענט פון די פעראייניגטע שטאאטען שערמאן האט 351 אוהר אונטערגעשריבען דעם היסטארישען דאקומענט. היינט דארף פרעזידענט טאפט אונטערשרייבען און דעם 1טען יאנואר 1912 וועט אמעריקא מיט רוסלאנד ניט האבען קיינע פערבינדונגען.

וואס און צוליעב וואס?

ווי מען גיט אונז איבער האט מר. זאלצמאן מיט נאך איינינע יונגע לייט פון פערשידענע איינשויאונגען און מיינונגען, זיך פעראייניגט און נעהמען זונטאג דעם 7 יאנואר פעררופען א ריעזיגען מאס-מיטינג אין וועלכען עס וועלען אנטהיילנעהמען פיעלע רעדנער.

עס וועט אויך דיזען אבענד פראגשטעלט זיין א שעהנער קאנצערט.

דער צוועק פון דיעזער פעראייניגונג און וואס עס וועט גערעדט ווערען ביי דיעזען מיטינג איז אונז דערווייל אונבעוואוסט. מען האט אונז בלויז מיטגעטהיילט אז דאס וועט זיין דער גרעסטער מיטינג וואס איז ווען עס איז אבגעהאלטען געווארען אין וויניפעג.

די מאדאם פעוונער אין דער וועסט.

נעכטען אבענד איז די מאדאם פעוונער אבגעפאהרען פון וויניפעג קיין עדמאנטאן.

אין וויניפעג האט די מאדאם פעוונער פיעל אויפגעטהאן. זי האט מיט איהרע רעדעס אויפגעוואריעמט דאס הארץ פון דער היגער אידישער בעפעלקערונג און אלע צו וועמען זי האט זיך געווענדעט האבען זיך אבגערופען אויף איהרע אפיעלען. עס איז אויך פאר איהר אבפאהרען געגרינדעט געווארען א בנות ציון פעראיין.

דעם 31טען יאנואר וועט מאדאם פעוונער זיין אין קאלגארי וואו זי וועט לעקטשורען אין דעם גרעסטען האל, מאנארך טהעאטער.

סט. באניפיס ערוועהלט אן ענגלישען מעיאר.

אין סענט באניפעס, דאס פראנצויזישע פאר שטעדטיל נעבען וויניפעג האט חיינטיגע וואך שטאטנעפונען שטאדט עלעקשאנס, און צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון שטעדטיל, איז ערוועהלט געווארען טהאמאס בערי אן ענגלענדער אלס מעיאר.

281898 אימיגראנטען אין 8 מאנאט

א רעפארט וואס איז ארויסגעגעבען געווארען די טעג פון אימיגריישאן קאמישיאנער אין אטאווא, זיינען פון 1טען אפריל ביז׳ן 1טען דעצעמבער אנגעקומען קיין קענעדא 281,898 אימיגראנטען. פון דיעזע אימיגראנטען זיינען 180,206 פון אייראפא, און 101,692 פון די פעראייניגטע שטאאטען.

שלום אין כינא צווישען די רעוואלוציאנערען און דער רעגיערונג?

ווי א קייבעל פון שאנהאי מעלדעט, איז יעצט דארטען א קאנפערענץ פון די רעוואלוציאנערען מיט דער אויפגאבע צו מאכען שלום, און איינצוגעהען אויף א קאמפראמיס, אז עס זאל זיין א מאנארכיע מיט בעשרענקטע רעכטע פונקט ווי אין ענגלאנד.

אן עפידעמיע פון „סמאל-פאקס״ אין אינדיען.

אין אינדיען, וואו דער ענגלישער קעניג און קעניגין געפינען זיך יעצט, האט אויסגעבראכען אן עפידעמיע פון ‚סמאל-פאקס׳, און מען האט מורא פאר די זיכערהייט פון דער ענגלישער קעניגליכער פאמיליע און פון די הונדערט טויזענד בעזוכער וואס זיינען געקומען ספעציעל צו די קרוינונג צערעמאניע, זאלען ניט אנגעשטעקט ווערען פון דיעזער מגפה.

חנוכה פעסט ביי דעם פעראיין „אידישע יוגענד״

א גרויסארטיגער חנוכה פעסט ווערט אראנזשירט פון דעם ‚אידישען יוגענד׳ פעראיין דיעזען זונטאג דעם 24טען דעצעמבער אום 8 אוהר אבענד אין טריידס האל. א רייכע פראגראם איז צוגעגרייט געווארען, נעמליך: ליטעראריש און מוזיקאלישע אבטהיילונג, סאפער, פליהענדע פאסט, דענס ביז 2 אוהר. די טיקעטס זיינען געדרוקט פאר א בעשרענקטע צאהל מענשען.

בעריהמטער ארטיסט אין וויניפעג.

דאס בילד וועלכע מיר געבען היינטיגע וואך צום קענעדער איד איז דאס בילד פון הערר יוסף גאלדשמיד, דער לאנדאנער גרעסטער אידישער שוישפיעלער און זיננער. א טעלעגראם פון לאנדאן ווערט ערווארטעט יעדען טאג וועגען זיין אנקומען.

נעקסטע וואך וועט זיין אנאנסירט אין דער ציימונג דער טאג פון זיין אנקומען.

פראצענט נארמע

אין יעקאטערינאסלאוו האט דיא שטאדט דומא בעשלאסען צו גרינדען א שטאדטישע קרעדיט געזעלשאפט און אננעהמען אין איהר בלויז 20 פראצענט אידישע מיטגליעדער.

א ביישפיעל נעבען דער היים.

אויסדריקענדיג די וויכטיגקייט פון לעבענס פערזיכערונג פאר יעדען מאן וואס האט א פרוי און קינדער וועלכע זיינען אבהענגיג אן זיינע פערדיענסטען און א מערקווירדיגע אילוסטראציאן פון דער גרויסער הילף און ליבעראלע מאנערען ווי

דיא גרייט וועסט לייף אשורענס קא.

צאהלט זייערע קליימס.

אין 2טען נאוועמבער 1911 מר. מאריס לעטווינסקי, א פארער, געוואהנט אין 72 טשארלס סטריט האט אפלייעד אויף 1,000 דאלאר אינשורענס. דעם 14טען נאוועמבער איז איהם זיין פאליסי איבערגעגעבען געווארען; דעם 17טען נאוועמבער איז ער קראנק געווארען און דעם 30טען נאוועמבער איז ער געשטארבען. דעם זעלבען טאג האט די אלמנה בעקומען די קליים פייפערס; דעם 8טען דעצעמבער האט די קאמפאני אוטערוזכט דיעזע פייפערס

און טאקע אין דעם זעלבען טאג האט אונזער מר. א. ה. אראנאוויטש אבגעשיקט א טשעק אויף 1.000 דאלאר צו דער מיסעס לעטווינסקי.

אין דעצעמבער 1907 מר. ב. דרוקמאן, 171 לאגאן עוועניו, א האלסיילער פון קלאדינג האט זיך ביי אונז אינשורט אין 3,000 דאל. אין דעם 21טען סעפטעמבער 1911 איז מר. דרוקמאן נאך א קורצער קרענק געשטארבען.

דריי טעג נאך זיין טויט האט אונזער מר. א. ה. אראנאוויטש אבגעשיקט אונזער טשעק פאר 3,107 דאלאר צו דער מיסעס דרוקמאן.

די אנערקענונג פון מרס. דרוקמאן און פאמיליע איז גוט אויסגעדרוקט אין די ווערטער פון מרס. דרוקמאן׳ס סאליסיטאר, מר. ס. דזש. פינקעלסטיין אין א בריעף צו אונזער מר. אראנאוויטש: ‚דענקענדיג פון מרס. דרוקמאן׳ס אנגעלעגענהייט פון דער ריכטיגער בעהאנדלונג אין וועלכער אייער קאמפאני האט אויסגעצאהלט די קליים. וויל איך דאס נאכטהאן. דען אין מיין גאנץ לעבען האב איך קיינמאל ניט געזעהען אז מען זאל אזוי שנעל און ריכטיג אבצאהלען א קליים.

אין די ביידע אביגע פעלע האט לייף אינשורענס געטהאן פאר די פאמיליעס, וואס זיינען בערויבט געווארען פון זייערע שפייזער, מעהר ווי יעדער אנדער אינוועסטמענט וואס זיי האבען געמאכט.

דאס לעבען פערזיכערונג לעגט ניט אב אויף שפעטער!

פערזיכערט אייערע ליעבענדע היינט ביי

די גרייט וועסט לייף אשורענס קאמפאני.

מעסיגע צאהלונגען, גרעסטע פראפיט, הויפט ליבעראלע פאליסעס און שנעלסטע סעטעלמענט פון קליימס.

איידער איהר פערזיכערט זיך, זעהט אונזערע רייטס און פאליסעס. מיר וועלען מיט צופריעדענהייט אייך אויסשטעלען די אפליקיישאן.

א. ה. אראנאוויטש, סיטי אגענט.

101 באן אקארד בלאק טעלעפאן מיין 4018

לאנג געווארט. אבער זיך דערווארט.

מיטוואך דעם 3טען יאנואר 1912

איז דער עהרען אבענד פון אונזער וויניפעגער ליעבלינג, דער איינציגער וואס מאכט דאס פובליקום פרעהליך און מאכט פערגעסען אן אלע צרות. דאס איז

איזידאר מעלצער

וועלכער וועט אויפטרעטען אין דאס בעסטע לעבענס בילד פון יעקב גארדין

רוסישער איד אדער פייוויל כאלדאק

וואס איז קאמיש דאס איהר וועט לאכען וואכענלאנג. די גאנצע קאסט. אין שעהנע ראלען וועט מיטווירקען

ווערטהעס פובליקום: צופיעל צו שרייבען איז ניט נויטיג. דער נאמען מ ע ל צ ע ר איז גענוג גאראנטירט פאר אן אבענד פון פערגעניגען, געזאנג, טענץ און דראמא. בעזארגט אייך מיט טיקעטס. פרייזען: 25, 50, 75 סענט און 1 דאלאר. קינדער 15 סענט. טיקעטס צו בעקומען אין פיפלס בוק סטאר, אין ברענדס שוה סטאר, אין באקס אפיס פון קווינס טהעאטער און ביי מר. מעלצער זעלבסט

אנפאנג פונקט 8.30 אבענד.

ל. סאלאדאף עלעקטרישן

בעראטהונג פאר פאוער און עלעקטריק. פהאנס, בעלס און אלארמס איינגעפיקסט.

פהאן סט. דזשאן 1958

רעז. פהאן סט. דזשאן 1603

אפיס 522 סעלקירק עוו. רעז. 526 סעלקירק.

ווער עס איז הונגעריג געהט אוועק זאט פון

ווארשויער רעסטאראנט

55 מארטהא סטריט

פהאן מיין 8451 ד. ליוויי, פראפ.

ALLOWAY & CHAMPION, BANKERS & BROKERS

אויב איהר רעכנט אהיים צו פאהרען!

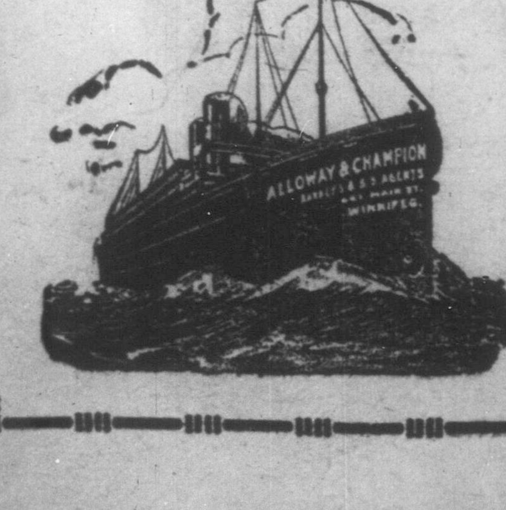

עס מאכט ניט אויס מיט וועלכער שיף, מיר קענען אייך צופריעדענשטעלען. מיר זיינען אגענטען פאר די גרעסטע און בעסטע שנעלשיף קאמפאניעס. אונזערע אידישע בעאמטע שטעלען זיך גערן צו אייער דינסט און וועלען אייך געבען אלע אויסקינפטע וועגען אייער רייזע.

מיר האלטען שטענדיג אין אונזערע קאסע איין גרויסע סומע רוססישע, עסטרייכישע און פרעמדע געלדער וועלכע מיר פערקויפען צו די העכסט-מעסיגסטע פרייזען. מיר שיקען געלד שנעל און זיכער איבער דער גאנצער וועלט.

אללאוועי און טשאמפיאן

667 MAIN STREET

קיין אורזאכע

איהר האט ניט קיין אורזאכע ווארום איהר זאלט ניט נוצען מר. נ. סעגאל׳ס ברויט. דאס איז די איינציגע אידישע בעקעריי וואו אלעס ווערט געמאכט אויף דעם ריינסטען אופן פון דעם בעסטען מעהל, און יעדער צייט קענט איהר אליין אריינקומען און זעהען ווי מר. סעגאל גיט זיך די מיה או דאס ריינקייט ביים באקען זאל אבגעהיט ווערען און דאס מעהל וואס ער קויפט זאל זיין פון דאס בעסטע און שענסטע פרישע און גוט געבאקענע חלות אדער ברויט קריגט איהר צו יעדער צייט. פראבירט איינמאל און איהר וועט בלייבען א שטענדיגער קונה ביי

N. SEGAL

510 Selkirk Ave.

א גרויסער יום טוב פון דער גרעסטער אידישער סאסייעטי אין וויניפעג.

איינע פון די ריעזיגסטע מיטינגען און גרויסע צערעמאניעלע מארטשען וואס איז ווען עס איז געזעהען געווארען אין וויניפעג ווערט אראנזשירט פון דער „היברו סיק בענעפיט סאסייעטי״ צו איהר

פינף יעהריגען יובילעאום

וועלכער וועט שטאטפינדען נעקסטען זונטאג דעם 24טען דעצעמבער אין איהר איינענער האל [קווינס האל].

ביים מיטינג וועלען רעדען: רבי י. י. כהנאוויטש, רעוו. דזש. ק. לעווין, לאיער מ. פינקעלסטיין, דער אידישער מעמבער אין פארלאמענט סעם הארט גרין, דר. בערקאוויטש און פיעלע אנדערע.

דער מארטש וועט זיך אנפאנגען מיט גרויס פאראד אום 12 אוהר און וועט דורכגעהן מיין סט., מעקדערמאנט, פרינצעס, דזשארוויס, שולץ, דאפרין, מעקענזי און צוריק דורך סעלקירק צום האל.

קומט אין מאסען אום 3 אוהר נ. מ. אין קווינס האל צום מאס מיטינג!

סעקרעטאר ס. גאלדין, 598 פלארא עוו., פהאן סט. דזשאן 827